

κατεβαίνω

κατεβαίνω, ρ. [από το κατέβην, αόρ. του αρχ. ρ. καταβαίνω], κατεβαίνω. **1.** πηγαίνω, μετακινούμαι από την περιφέρεια της πόλης προς το κέντρο: «μια και κατεβαίνω στην πόλη με τ' αυτοκίνητό μου, μπορώ να σε πάρω μαζί μου». **2.** πηγαίνω, μετακινούμαι από τα βόρεια της χώρας στα νότια ή από την ενδοχώρα στα παράλια: «κάθε φορά που λόγω δουλειάς αφήνω τη Θεσσαλονίκη και κατεβαίνω στην Αθήνα, είμαι μέσ' στα νεύρα μου». **3.** συμμετέχω σε οργανωμένη εκδήλωση: «όλοι οι εργάτες του εργοστασίου κατεβήκαμε σε απεργία || οι φοιτητές κατέβηκαν σε διαδήλωση || κατεβαίνω ως υποψήφιος του τάδε κόμματος». **4.** ελαττώνομαι, χαμηλώνω: «έχει να βρέξει καιρό και κατέβηκε η στάθμη του νερού στη στέρνα». **5.** πέφτω στην υπόληψη, στα μάτια κάποιου, χάνω το κύρος μου, την αξιοπιστία μου: «μ' αυτά που έκανε, κατέβηκε πολύ στα μάτια μου». **6.** χάνω την καλή μου διάθεση, στενοχωριέμαι: «εσύ δε θα κατέβαινες, αν άκουγες τέτοιες προστυχιές εναντίον σου;». **7.** στην προστακτ. επιφωνημ. **κατέβαινε!** απειλητική ή απαιτητική προσταγή σε κάποιον με την έννοια, δίνε μου, δώσε μου κάτι: «κατέβαινε τον αναπτήρα, γιατί θα σε πλακώσω στο ξύλο!». (Ακολουθούν 35 φρ.)

- απ' τα Γκράβαρα κατέβηκες; βλ. λ. [Γκράβαρα](#).

- απ' το βουνό κατέβηκες; βλ. λ. [βουνό](#).

- από τα μάτια πιάνεται, στα χείλη κατεβαίνει κι από τα χείλη στην καρδιά ριζώνει και δε βγαίνει, βλ. λ. [καρδιά](#).

- εμ δε γαμώ, εμ δεν κατεβαίνω, βλ. λ. γαμώ.

- έτσι μου κατέβηκε, βλ. λ. έτσι.

- κάνω ό,τι μου κατέβει, βλ. λ. [κάνω](#).

- κατέβα να φάμε, ειρωνική ή κοροϊδευτική έκφραση, που απευθύνουμε σε πολύ ψηλό άτομο: «Φασούλα, κατέβα να φάμε».

- κατέβαινε τα λεφτά! βλ. λ. λεφτά.

- κατέβαινε το μαλλί! βλ. λ. μαλλί.

- κατέβαινε το παραδάκι! βλ. λ. παραδάκι.

- κατέβαινε το χρήμα! βλ. λ. [χρήμα](#).

- κατεβαίνει το θερμόμετρο, βλ. λ. [θερμόμετρο](#).

- κατεβαίνω απ' το θρόνο, βλ. λ. [θρόνος](#).

- κατεβαίνω απ' το τρένο, βλ. λ. τρένο.

- κατεβαίνω σε απεργία, βλ. λ. [απεργία](#).

- κατεβαίνω σε διαδήλωση, βλ. λ. [διαδήλωση](#).

- κατεβαίνω στα μαγαζιά, βλ. λ. [μαγαζί](#).

- κατεβαίνω στη δουλειά (μου), βλ. λ. δουλειά.

- κατεβαίνω στην αγορά, βλ. λ. [αγορά](#).

- κατεβαίνω στην πολιτική, βλ. λ. [πολιτική](#).

- κατεβαίνω στο δρόμο ή κατεβαίνω στους δρόμους, βλ. λ. [δρόμος](#).
- κατεβαίνω στο επίπεδο (κάποιου), βλ. λ. επίπεδο.
- κατεβαίνω στον τάφο, βλ. λ. [τάφος](#).
- κατεβαίνω τα σκαλιά της κοινωνίας, βλ. λ. [σκαλί](#).
- κατέβηκε απ' τα Γκράβαρα, βλ. λ. [Γκράβαρα](#).
- κατέβηκε απ' το βουνό, βλ. λ. [βουνό](#).
- κατέβηκε στα μάτια μου, βλ. λ. μάτι.
- λέω ό,τι μου κατέβει, βλ. λ. [λέω](#).
- μου κατέβηκε, μου ήρθε ξαφνικά η ιδέα ή η επιθυμία να κάνω κάτι: «μέσα στην τόσο δυσκολία μου, μου κατέβηκε να ζητήσω τη βοήθειά του || τώρα μην ψάχνεις πώς το σκέφτηκα, μου κατέβηκε και το είπα || τώρα μου κατέβηκε να φάω αρνάκι φρικασέ».
- μου κατέβηκε η ιδέα, βλ. λ. ιδέα.
- μου κατέβηκε στο κεφάλι, βλ. λ. κεφάλι.
- ο κόσμος είναι μια σκάλα. Άλλοι την ανεβαίνουν κι άλλοι την κατεβαίνουν, βλ. λ. [κόσμος](#).
- όποιος έχει ψώρα και παιδί, στη γειτονιά να μην κατεβεί, βλ. λ. [γειτονιά](#).
- ό,τι ανεβαίνει δεν κατεβαίνει, όταν ανατιμηθεί ένα προϊόν λόγω κάποιας έκτακτης ή ανώμαλης κατάστασης, ακόμη και όταν ομαλοποιηθεί η κατάσταση αυτή, η τιμή παραμένει: «όταν αυξάνεται η τιμή του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές, αμέσως τα πρατήρια ανεβάζουν την τιμή της βενζίνης, όταν όμως η τιμή του πετρελαίου επανέρχεται στα προηγούμενα επίπεδα η τιμή της βενζίνης δεν κατεβαίνει, γιατί είναι γνωστό πια πως ό,τι ανεβαίνει δεν κατεβαίνει» βλ. και φρ. *ουδέν μονιμότερον του προσωρινού*, λ. προσωρινός.
- ό,τι ανεβαίνει κατεβαίνει, **α.** για όλα τα πράγματα υπάρχει μια εξήγηση, μια λύση: «μην πελαγώνεις, βρε παιδάκι μου και φέρνεις την καταστροφή! Θα βρούμε τη λύση στο πρόβλημά σου, γιατί ό,τι ανεβαίνει, κατεβαίνει». **β.** για όλα υπάρχει ένα τέλος, όλα τα πράγματα ακμάζουν και παρακμάζουν: «μην κοκορεύεσαι που είσαι τώρα μεγάλος και τρανός, γιατί πρέπει να ξέρεις πως, ό,τι ανεβαίνει, κατεβαίνει».